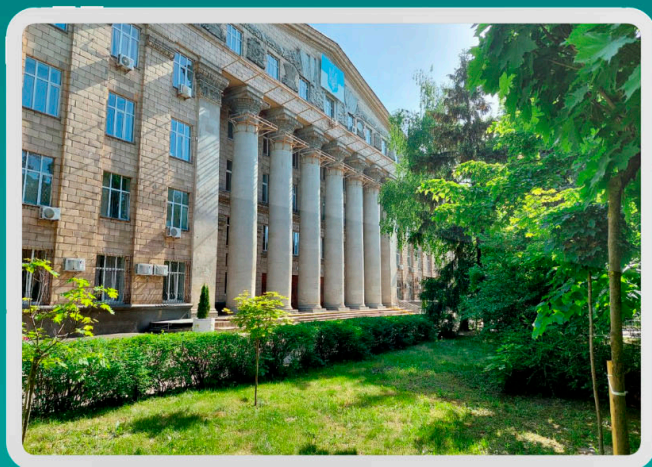

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РОЗБУДОВИ ЕКОСИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ
В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РОЗБУДОВИ
ЕКОСИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ
В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ
УКРАЇНИ**

**17–18 квітня 2024 р.
КИЇВ, КНЕУ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН КНЕУ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
ЗЕЛЕНОГУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Польща)
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ, БАТУМІ (Грузія)
ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ МІГРАЦІЇ (Польща)
УНІВЕРСИТЕТ ОСЛО, ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ НАУК,
ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ (Норвегія)

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РОЗБУДОВИ ЕКОСИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

**Збірник тез доповідей учасників
Міжнародної науково-практичної конференції**

17–18 квітня 2024 року

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
KYIV NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY NAMED AFTER VADYM HETMAN
SOCIAL AND LABOUR RELATIONS INSTITUTE
AT KNEU NAMED AFTER VADYM HETMAN
UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA (Poland)
BATUMI SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY, BATUMI (Georgia)
UNIVERSITY OF WARSAW, CENTRE OF MIGRATION RESEARCH (Poland)
UNIVERSITETET I OSLO, SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET
ØKONOMISK INSTITUTT (Norway)

**THEORY AND PRACTICE OF DEVELOPMENT
OF THE ECOSYSTEM OF THE SOCIAL SECTOR
IN THE CONDITIONS OF THE POST-WAR REVIVAL
OF UKRAINE**

**Book of participants' abstracts
of the International Scientific and Practical Conference**

April 17–18, 2024

Kyiv — KNEU 2024

УДК 331:316]"366"(477)(06)
Т33

*Рекомендовано до друку
збірник тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної
конференції «Теорія і практика розбудови екосистеми соціальної
сфери в умовах повоєнного відродження України», проведеної
кафедрою соціоекономіки і управління персоналом
17-18 квітня 2024 року, Вченою радою Київського національного
економічного університету імені Вадима Гетьмана
(протокол №9 від 25 квітня 2024р.)*

Теорія і практика розбудови екосистеми соціальної сфе-
Т33 **ри в умовах повоєнного відродження України [Електрон-**
ний ресурс]: зб. тез доповідей Міжнародної науково-практич-
ної конференції (Київ, 17–18 квітня 2024 р.). Київ: КНЕУ,
2024. 408 с.
ISBN 978-966-926-477-0

У збірнику представлено тези доповіді учасників міжнародної науково-практичної конференції «Теорія і практика розбудови екосистеми соціальної сфери в умовах повоєнного відродження України». Основним посилом авторів є заклик до переосмислення та формування нової парадигми світогляду щодо соціальної сфери, соціально-трудових відносин. Стрижневою темою дискусій є розгляд екосистемного підходу до розв'язання новітніх завдань стійкого людиновимірного розвитку. Авторами розкрито сучасні тренди управління персоналом, систематизовано досвід інтеграції вимушено переміщених мігрантів у Польщі, окреслено перспективи розвитку освіти в повоєнній Україні, запропоновано способи вирішення проблем цифровізації та адаптації до викликів сьогодення через екосистеми робочої сили, формування бізнес-екосистем на засадах сталого розвитку, тощо. Учасники конференції одностайно стверджують, що відродження країни не можливе без переосмислення сутності, змісту тих явищ і процесів, які іманентні економіці невизначеності, потребує реалізації інноваційних підходів до розвитку людського капіталу, ринку праці, зміни парадигми соціальної безпеки. Зауважено, що лише людиноцентрована модель економіки, яка ґрунтується на засадах екосистемності, може і повинна стати реальністю, якщо ми бажаємо перемоги, бути конкурентними на глобальному ринку

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками. Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 331:316]"366"(477)(06)

*Розповсюдження та тиражування
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено*

ISBN 978-966-926-477-0

© КНЕУ, 2024

ЗМІСТ

ВСТУНЕ СЛОВО	12
Колот А.М. ЕКОСИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВ’ЯЗАННЯ НОВІТНІХ ЗАВДАНЬ СТІЙКОГО ЛЮДИНОВИМІРНОГО РОЗВИТКУ	12
Осовий Григорій ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ МАЄ СФОРМУВАТИ СПРАВЕДЛИВУ ЕКОНОМІКУ ДЛЯ ЛЮДЕЙ (ПОЛІТИКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ)	24
Лопушняк Г.С. РОЗБУДОВА ЕКОСИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗАКОНОДАВЧІ НОВАЦІЇ ТА ОЧІКУВАННЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ	36
Андрушкевич Н.В. МОТИВАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	41
Атаманюк Р. Ф. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОСИСТЕМИ РИНКУ ПРАЦІ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	44
Бабій Ю.М. КОНЦЕПТУАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ ТРАНСФОРМАЦІЙ У ФОРМУВАННІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ МАЙБУТНЬОГО.....	47
Балджи М. Д. АНАЛІЗ ОЦІНКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ПІДПРИЄМСТВА	51
Barash A. Yu. TRANSFORMATION OF EMPLOYMENT FROM THE PERSPECTIVE OF KEYNESIANISM.....	56
Биковець Вячеслав БІЗНЕС-АСОЦІАЦІЇ ТА ГАЛУЗЕВІ ОБ’ЄДНАННЯ В СИСТЕМІ ПІДТРИМКИ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	59
Березянко Тамара ВПЛИВОВІ ПРОЦЕСИ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РИНКУ ПРАЦІ ..	61
Бондаревська К.В. СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ ЯК НАПРЯМ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	66
Брюховецька Н. Ю., Булєєв І. П. УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ПОСИЛЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	71

Козлов Д.О. ЯКІСТЬ ТРУДОВОГО ЖИТТЯ МОЛОДИ В УМОВАХ НОВИХ ВИКЛИКІВ	173
Костриця В.І., Бурлай Т.В.	176
ПОВОЄННИЙ ВИМІР СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ТРЕНДІВ	176
Кошонько О.В. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ HR-МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	183
Кравчук О. І. СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ ...	187
Красуліна Я.Є., Паньков Д.В. РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТІЙКОСТІ ТРУДОВОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВПЛИВУ НОВІТНІХ ВИКЛИКІВ ТА ЗАГРОЗ.....	193
Kryvsha A. PERSONNEL ENGAGEMENT: THE ESSENCE AND IMPORTANCE FOR ORGANIZATION.....	196
Ланська С.П. ДЕМОГРАФІЧНА СКЛАДОВА ТРАНСФОРМАЦІЇ МІГРАЦІЙНИХ ПОЛІТИК КРАЇН СВІТУ	198
Левчук О. С. СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	202
Леонтенко О., Фіцак П. КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ.	204
Лисак В.Ю. ОЦІНКА ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ.....	207
Липов В. В. «КАПІТАЛІЗМ ПЛАТФОРМ» VERSUS «ПЛАТФОРМНИЙ КООПЕРАТИВІЗМ»: ЛЮДИ ДЛЯ ПЛАТФОРМИ АБО ПЛАТФОРМА ДЛЯ ЛЮДЕЙ	211
Лопатинський Ю.М. ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ.....	216
Луконін В. В. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА МОЛОДІЖНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ	218
Макарчук О.Г., Макарчук В.П. СУТНІСТЬ ЕКОСИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	222
Макарчук О.Г., Шиманська Т.С. АНАЛІЗ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	224

Мантур-Чубага О.С. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	226
Маршавін О. Ю. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ.....	230
Маршавін Ю.М., Кицак Т.Г. МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОСИСТЕМИ РИНКУ ПРАЦІ В КОНТЕКСТІ ПОВОЄННОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	235
Мацука В.М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	239
Мендела І.Я. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ.....	243
Назаров Н. К. АНАЛІЗ РИНКУ ПРАЦІ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	245
Назарова Г.В., Руденко В.О. СТРАТЕГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ГНУЧКИХ ГРАФІКІВ, ДИСТАНЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА АВТОНОМНИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ	249
Нестеренко М.М., Мицик Г.М. ІНКЛЮЗИВНА КУЛЬТУРА ЯК КРИТЕРІЙ ГОТОВНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ЗВО ДО РОЗБУДОВИ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	254
Новак І.М., Жук І.Л. ГЛОБАЛЬНІ СОЦІАЛЬНІ РИЗИКИ І СТРАТЕГУВАННЯ ПРІОРИТЕТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.....	257
Новікова О.Ф. ПОДОЛАННЯ ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ В СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІЙ СФЕРІ НА ЗАСАДАХ СТІЙКОСТІ	261
Олійник О.О. ТОЛЕРАНТНІСТЬ ДО ІММІГРАНТІВ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	270
Omelchuk D.S. BUSINESS ECOSYSTEMS AND PRINCIPLES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT: FROM TERMINOLOGICAL COINCIDENCES TO HARMONIZATION OF CONCEPTS	272
Осипенко С.О. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ДІЇ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ.....	276

6. Eric S. Reinert. How the Rich Countries Got Rich... and Why the Poor Stay Poor — K. Tempora, 2014. 444 p.

7. Jacobides M. G., Cennamo C., Gawer A. Towards a theory of ecosystems. Strategic Management Journal. 2018. Vol. 39. No. 8. Pp. 2255-2276. DOI 10.1002/smj.2904

8. McLaurin J. P. Why the New Workplace Ecosystem Is Key to the Future of Work (February 24, 2022). URL: <https://www.gensler.com/blog/what-does-the-new-workplace-ecosystem-looklike>

УДК 352/354-1

Осипенко С.О.

*доцент кафедри управління та адміністрування
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
м. Запоріжжя, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ДІЇ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Сучасний етап розбудови децентралізованої системи державного управління було розпочато у 2014 р. На думку вітчизняних та зарубіжних експертів даний комплекс реформ є найуспішнішим та демократичнішим за часів незалежності України, адже було сформовано доволі ефективну базову ланку місцевого самоврядування — об'єднані територіальні громади, діяльність яких спрямовано на створення і підтримку повноцінного життєвого середовища місцевих мешканців, надання високоякісних та доступних публічних та соціальних послуг. Крім того, ключовий вектор реформи полягав у становленні інститутів прямого народовладдя, а також узгодженні інтересів держави та територіальних громад.

При цьому слід зауважити, що розбудова децентралізованої системи державного управління відбувалась в доволі складних умовах для України. По-перше, реформу було розпочато саме на початку гібридної війни, яку спровокувала російська федерація. Відповідно дана реформа стала основним чинником збереження державної цілісності та незалежності України.

По-друге, даний етап реформи не було завершено, як планувалось у 2022 р. у зв'язку із початком повномасштабної війни російської федерації проти України. І як результат процес реформування було призупинено, а також поставлено на паузу

вирішення на законодавчому рівні проблемних питань, що виявлені в процесі розбудови децентралізованої моделі державного управління.

Отже одним із значних здобутків реформи децентралізації та територіальної організації влади слід вважати запровадження та активне використання інструментів прямого народовладдя, що базуються на залученні громадян до процесу безпосереднього впливу на функціонування об'єднаних територіальних громад, покращені соціального клімату, а також підвищенні якості соціальних послуг забезпечення якими покладено на місцеву владу. Відповідно одним із ключових інструментів прямого народовладдя є проекти соціальної дії, які спрямовані на позитивні соціальні зрушення в громаді та розробляються активними громадянами.

Характерною особливістю проектів соціальної дії є те, що як правило їх забезпечення відбувається за підтримки міжнародних організацій або донорів у співфінансуванні з місцевими органами самоврядування. Але при цьому проекти соціальної дії також можуть частково фінансуватись як за рахунок коштів місцевого бюджету (бюджет участі), так і коштів державного бюджету (субвенції та інші види фінансової допомоги). Кошти, що виділяються на реалізацію проектів соціальної дії є грантовими та в обов'язковому порядку є підзвітними.

На сьогоднішній день перспективними напрямками проектів соціальної дії які важливі і для територіальних громад, і у фінансуванні яких можуть бути зацікавлені потенційні донори:

- проекти енергозбереження та альтернативна енергетика;
- освітні проекти (неформальна освіта);
- проекти соціальної згуртованості громадян країни;
- проекти підтримки ветеранів війни та осіб постраждалих в наслідок бойових дій, а також внутрішньо переміщених осіб;
- проекти підтримки людей старшого віку та сприяння поширенню інклюзії;
- молодіжні проекти, що популяризують демократичні цінності;
- проекти сприяння ментального здоров'я мешканців територіальних громад в умовах воєнного стану;
- проекти сприяння гендерної рівності;
- проекти покращення екології регіону.

Грантові кошти, що виділяються донорами на фінансування проектів соціальної дії об'єднаних територіальних громад можуть покривати наступні витрати: вартість матеріалів та обладнання необхідних для реалізації проекту; професійні послуги (ремонт, будівництво, оформлення, переобладнання тощо); об-

грунтовані адміністративні витрати; витрати на логістику; комунікаційні витрати; інші витрати, що пов'язані з безпосередньою реалізацією проєктів.

Щодо витрат які не покриваються саме грантовими коштами слід віднести: витрати на оренду офісу або обладнання; поточні організаційні витрати (послуги інтернет провайдера, оплата мобільного зв'язку, вартість програмного забезпечення, канцелярські витрати тощо); заробітна плата держслужбовців, які приймають участь в реалізації проєкта; витрати на рекламу, тощо.

Аналізуючи особливості реалізації проєктів соціальної дії в об'єднаних територіальних громадах слід наголосити, що на сьогоднішній день відсутня статистична інформація щодо кількості проєктів соціальної дії, їх вартість та результати реалізації, яка б акумулювалась на державному рівні і надавала можливість зробити висновки про рівень використання даного інструмента органами місцевого самоврядування для досягнення соціального ефекту в громадах. Така інформація доступна лише щодо реалізації бюджетів участі об'єднаних територіальних громад.

Так у 2021 році майже 200 об'єднаних територіальних громад запровадили бюджет участі. Кількість реалізованих проєктів за рахунок коштів бюджету участі склала 2478 з загальним бюджетом у 592,5 млн. грн., з низ 400 проєктів спрямовані на облаштування об'єктів соціальної інфраструктури, 545 на створення місць дитячого дозвілля тощо. При цьому слід відмітити, що кожен п'ятий проєкт за статусом можна віднести до проєктів соціальної дії [2].

Від початку повномасштабного вторгнення реалізація проєктів бюджету участі було призупинено і в 2022 р. не було реалізовано майже жодного такого проєкту. Це обумовлено тим, що територіальні громади не мали можливості виділити кошти на їх реалізацію, а також не могли в повній мірі організувати всі етапи реалізації проєктів даного рівня. Однак починаючи з 2023 р. значна кількість об'єднаних територіальних громад повернулась до практики реалізації бюджетів участі. Крім того, міжнародні організації, що виступають донорами в наданні грантових коштів для реалізації проєктів такого рівня та напряму дуже охоче йдуть на співпрацю з громадами України та надають таку необхідну підтримку.

Отже, в умовах повномасштабної війни органам місцевого самоврядування доцільно більшу увагу приділити використанню такого ефективного інструменту залучення додаткових фінансових ресурсів для забезпечення соціальних потреб громадян, від-

будови громад та забезпечення повноцінного життєвого середовища в них. Відповідно це потребує посилення комунікації з боку органів місцевого самоврядування з місцевими мешканцями щодо активізації роботи в даному напрямі, а також пошуку міжнародних організацій донорів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. В Україні 197 громад впроваджують бюджет участі URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14598>

УДК 331.5

*Паламарюк Т.С.
аспірантка кафедри бізнесу та управління персоналом
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізаційні процеси залишили свій відбиток у вигляді адаптаційних змін до нової реальності, не оминувши жодну із сфер соціальної екосистеми. Трансформації ЛК (людського капіталу), що виступає ключовим аспектом економічної сфери, відображаються, передусім, у напрямках його розвитку.

Розглядаючи ЛК як комплексне поняття, що охоплює знання, вміння, навички, компетенції та інші унікальні характеристики людини, варто зазначити його ключові компоненти, які підлягають якісним змінам. Основними серед них є: освіта та навчання, професійний досвід, здоров'я та фізична працездатність, соціальні та емоційні навички.

Щодо напрямів розвитку ЛК, які зазнали значних коректив, першим варто виокремити перехід освіти та навчання на новий рівень з глобальною перспективою. Зростає попит на фахівців, знання, навички та компетенції яких, насамперед, відповідають глобальним стандартам і вимогам для визнання на міжнародному ринку освіти та праці. Це передбачає отримання міжнародних акредитацій та сертифікацій, що засвідчують релевантний рівень освітнього процесу. Проте потреба у відповідних фахівцях не обмежується попередніми вимогами, але й охоплює володіння тонкощами міжкультурної комунікації, розуміння міжнародних